

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lei
Fél évre ... 540 Lei
Negyed évre ... 270 Lei
Havonta ... 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Jugoszlávia példát mutat.

A vajdasági községi választásokon — a mint azt tegnapi számunkban megírtuk — a magyarpárt 212 mandátumot szerzett. Respektábilis eredmény, amely igen szép fényt vet a jugoszláviai magyar kisebbség öntudatára, összetartására és nemzeti energiája életképességének kétségtelesen jelére. Az utódállamok magyarjai büszke örömmel könyvelik el sorstársaik értékes győzelmét és nemzeti hitükben megerősödve veszik tudomásul, hogy Jugoszlávia magyarlakta városaiban szóhoz jutnak a magyarok is.

De a jugoszláviai magyarság választási győzelmében nem is annyira a mandátumok száma fontos, mint inkább a győzelem örvendetes következményei. Mai számunkban olvasható, hogy a jugoszláv kormány figyelembevéve a magyarság választási eredményeit, máris elrendelte, hogy a tiszamenti községekben, valamint a magyar jellegű városokban két nyelven, vagyis az állam nyelvén kívül magyarul is adják ki a hivatalos iratokat. Ezentúl tehát azok a kisebbségi állampolgárok, kik nem beszélnek a jugoszláv állam nyelvét, nem állnak majd értelmetlen rémülettel egy-egy hivatalos írás, idézés, vagy végzés előtt és a saját anyanyelvükön folytathatnak bele az állami közigazgatás menetébe. Sok ferde helyzet oldódik meg ezzel a rendelettel, amelyet nem az okatlan sovinizmus, hanem a józan ész diktált a jugoszláv kormánynak.

Van azonban még más gyümölcse is a jugoszláv községi választásoknak. Elrendelte a kormány azt is, hogy azokban a községekben, amelyekben a magyar szavazók kerültek többségre, helyezték vissza az elbocsátott magyar jegyzőket és a többi magyar tisztviselőket, a kiket annakidején „leépítettek”. Jugoszláviában tehát az a természetes helyzet áll elő, hogy az egytömegben élő magyarokat magyar tisztviselők adminisztrálják a saját anyanyelvükön, természetesen az állam kellő elienőrzése mellett. Minden logikusan gondolkodó ember meg van győződve arról, hogy az SHS. állam közigazgatása csak egészségesebb, precízebb és gyorsabb lesz a kormány ez intézkedési nyomán. Nem lesznek napirenden a nemzetiségi sürkődások, amelyek többnyire a nyelvi különbözőségben gyökereznek és amelyeket az egymást meg nem értés idéz elő. Közlebb kerül egymáshoz ezáltal a szerb és a magyar, akiket eddig alá- és fölérendeltségi viszonyban tartott az államnyelv rigorozus szupremáciája.

És a romániai magyar kisebbségnek elszorul a szíve, ha ezt a jugoszláviai képet továbbszínezi a szabadság után vágyakozó fantáziájában. Nem az irigység sárga színei ezek, nem a remény zöldjével becézzük ezt az elképzelt képet: vajha a mi kormányunk is megszívlelné a szomszédos utódállam kisebbségi politikáját. Hiszen Erdélyben még nagyobb tömegekben él a magyarság egy-egy vidéken, határszéli városaink legnagyobb részében a magyar lakosság dominál és így talán nekünk is lehetne jogunk arra, amit a jugoszláv kormány most megadott az ő kisebbségi polgárainak. Okunk, jogunk van, reményeink lehetnek mindenre, de hol van a kormány mai — nekünk fájdalmas — mentalitása ettől a demokratikus és bölcs belátást igénylő lépéstől. Messze, nagyon messze a rémlátások kódében, a sovinizta mámorfátyol mögött... A mi reményeink

már lassan elkoptak a folytonos csalódásokban, a mi jogaink hovatovább teljesen elkallódnak a nemzetközi zavar erőtlenségében. Mi már csak legfeljebb ábrándozni tudunk azon,

hogy — Istenem — milyen szép is volna, ha mi is megkapnók már azt a — bennünket meg is illető — nemesebb gesztust a kormánytól, mint utódállambeli sorstársaink.

Manoilescu a hadbírótság előtt

Nagy érdeklődés közepette kezdődött meg a Manoilescu-ügy fő-tárgyalása. — Elkéseredett ostrom a belépőjegyekért. — Ötven védő védi az államtitkárt. — A védők és az ügyész heves párvadala. — A hadbírótság megállapította a maga illetékességét. A miniszterelnök nem jelenik meg a tárgyaláson.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának telefonjelentése.) Az egész ország közvéleményének feszült és felfokozott érdeklődése mellett kezdte meg ma reggel a bucaresti-i hadbírótság Manoilescu Mihály volt pénzügyi államtitkár ismeretes bünpörének tárgyalását. A mai tárgyalás azonban nem hozott még különösebb érdekességet, mert azon nem történt egyéb, mint a védők és a katonai ügyész kemény hadakozása a bíróság illetékességének megállapítása körül. A hadbírótság megállapítva a maga illetékességét a tárgyalást mára be is fejezte. A szenzációk tehát előreláthatólag holnap következnek. A Manoilescu-tárgyalás első napjáról az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója az alábbi részletes telefontudósításban számol be:

Elkéseredett ostrom a belépő-jegyek után.

A Francmason-uccában levő hadbírótság s a külügyminiszterium tegnap reggel óta valóságos ostrom alatt áll. Százával tolonganak az emberek, köztük igen magasállású és befolyásos férfiak, valamennyien belépő-jegyet akarnak szerezni a Manoilescu-per tárgyalására. Bucuresti legnagyobb terme sem lenne elég az összes igények kielégítésére és így a kormány megmaradt első elhatározása mellett, hogy a pert a meglehetősen szűk teremben fogják megtartani és csak azoknak adnak engedélyt a belépésre, akiket a külügyminiszterium és a miniszterelnökség sajtó-osztálya kijelöl. Összesen száztíz hallgató férhet be a terembe és egy ember részére csak harminc centiméter szélességű terület jut. Még a külföldi sajtó képviselőit sem lehetett volna teljesen kielégíteni, mert két nap óta nagy tömegben érkeznek a világ minden részéből a lapok munkatársai. Az amerikai és francia újságírók tegnap délután repülőgépen érkeztek Párisból, azonban későn jöttek, mert tegnap reggel Titulescu megállapította, hogy minden külföldi csak egyetlen helyet kap a tárgyalási teremben. A bucaresti-i nagylapoknak is csak egy-egy hely jutott, a romániai kisebbségi sajtó pedig csak két helyet kapott, egy magyar és egy német újságíró számára. Carapancea alezredes tegnap egész éjjel dolgozott. Bucuresti közönsége óriási érdeklődést tanúsít a tárgyalás iránt. Éjjel három órakor már teljesen zsúfolt volt a Calea Victoriei és a hadbírótság környéke. Főleg csak férfiak tolonganak a hadbírótság körül, mert a kormány már jóelőre tudomásul adta, hogy nőket semmiesetre sem bocsátanak be a tárgyalóterembe, sőt még fényképezőket sem, arra való hivatkozással, hogy ez bünpör és nem látványosság. **Megkezdődik nagyérdeklődésű pör tárgyalása**

A Manoilescu-per tárgyalása ma délelőtt kilenc órakor kezdődött a hadbírótság előtt. A

hadbírótság elnöke Vladescu ezredes, tagjai Chirculescu és Precu őrnagyok, valamint Tanasescu és Ursu kapitányok. A vádat Carapancea alezredes, katonai ügyész képviseli. A védők között vannak Trancu Iasi, Otetelesanu, P. Ioanutescu, Bucsan és mások, összesen ötvenen. A közönség, a tárgyalás megnyitásakor aránylag kevés, a fentartott helyek egyelőre üresek és csak a tárgyalás vége felé telnek meg. A tárgyalás megnyitása után, Vladescu ezredes elrendeli a vádlott bevezetését. Manoilescu egyszeri barna ruhában, mesolyogva lép be a terembe ör nélkül. Ezután felolvassák a vádiratot, amely az állam belső biztonsága elleni merénnyel vádolja Manoilescut. Az elnök megkezdte a vádlott nacionaléjának a felvételét. Manoilescu röviden válaszol a kérdésekre.

- Hogy hívják?
- Manoilescu Mihály.
- Kora?
- Harmencötéves.
- Foglalkozása?
- Mérnök. Volt pénzügyi államtitkár.

Kifogás a hadbírótság illetékessége ellen.

A nacionalé felvetése után Otetelesanu volt közoktatásügyi államtitkár. Manoilescu egyik védője kifogást emel a hadbírótság illetékessége ellen, mire Carapancea ügyész kifejti, hogy előbb a tanuk számbavétele következik és csak azután lehet áttérni az illetékességi kérdés tárgyalására.

A tanuk legnagyobb része nem jelent meg a tárgyaláson.

Vladescu elnök felolvassa a tanuk névsorát. Első név: Bratianu Ionel. Válasz Lipsa. — Vladescu ezután tovább olvassa: Iuliu Maniu. A tanuk szobájából a válasz: Itt van. — Nem jelentek meg Duca, Popovici Mihály, Bratianu György, Titulescu, Dimitriu, Franasovici, Filipescu, Vaida, Barbu Stirbey, Stelian Popescu, Voinescu Romulus és Tatarescu, valamint a tábornoki kar egyetlen tagja sem. Jelen vannak: Petrovici volt közoktatásügyi miniszter, Popovici volt államtitkár és Papacostea. Ezután felolvasta az elnök Carol Careiman tanu nevét is, aki természetesen szintén nem jelent meg. A tanuk névsorának felolvasása után Tascu egyetemi tanár védő kérdezi az ügyésztől, hogy a vádnak nincsenek-e tanui.

— Nincs szükség erre — válaszolta Carapancea ügyész.

A hiányzó tanuk elővezetését kéri a védők

Otetelesanu védő ezután felhozta, hogy Iorga úgy a tanuk, mint a védők sorában szerepel. Kijelenti, hogy a védelem eláll kihallgatásától és kéri a bíróságot, hogy mint védőt

fogadják és el. Kifejti, hogy a per kimondottan politikai per és a védelem nem mondhat le egyetlen tanu kihallgatásától sem, akinek névsorát az imént felolvasták. Otetelesan előterjesztéséhez Trancu Iasi, Periteanu és Tascu is csatlakoznak. A bíróság erre kimondja a határozatot, hogy a holnapi tárgyalásra az összes tanukat újból beidézik. Ezután Teodorescu, Ioanitescu, Trancu Iasi és Otetelesanu védők illetékességi kifogást emelnek a hadbíró-ság ellen, mert az ostromállapot alkotmányellenes és Manoiulescu ügye polgári bíróság elé tartozik.

A bíróság megállapítja illetékességét s a tárgyalást holnapra halasztja.

Carapancea ügyész szembeszáll a védelem érvelésével és a semmitőszék egy döntését olvassa fel, amelyet épen olyan ügyben hoztak, ahol Ioanitescu volt a védő. Felolvasta a törvény szövegét és megállapítja, hogy a hadbíró-ság feltétlenül illetékes az állambiztonság elleni büntetteknel, mint amiben Manoiulescu is bűnös. Több példát hoz fel, amelyeknél a semmitőszék hasonló álláspontot foglalt el. Így a kommunista pereknél is. Kéri a hadbíró-ságot, hogy vesse el a védelem illetékességi kifogását.

Ioanitescu válaszol Carapanceának a kétségbe vonja az ostromállapot alkotmányos jellegét, mert a háború óta minden ostromállapot alkotmányellenes. A többi védő felszólalása után újból Carapancea válaszol, majd a bíróság visszavonul és félórás tanácskozás után kihirdeti az eredményt, amely szerint a hadbíró-ság három szóval kettő ellenében elveti az illetékességi kifogást és a tárgyalás folytatását holnap reggel nyolc órára tűzi ki.

Beigazolódott Theodoru főhadnagy bűnössége

A Cuvantul közlése szerint a Manoiulescu-pör tárgyalása aligha fog két-napnál tovább tartani. Illetékesek véleménye szerint épen a tanuk nagy számát tekintve, fizikailag is lehetetlen lesz a tárgyalást ilyen gyors tempóban lefolytatni, illetve befejezni, bár a Dimineata a leghatározottabban közli, hogy a kihallgatandó tanuk száma erősen lecsökken, mert — szerinte — a kormány egy tagja sem fog tanuként megjelenni a Manoiulescu-tárgyaláson. Itt írjuk meg, hogy bucuresti-i jelentés szerint Theodoru főhadnagy dohányszelencéjében bizonyos jeljegyzéseket találtak bevésve, ugyanazon a titkos nyelven, amelyet Manoiulescu is használt. A főhadnagy bűnössége ezzel kétségtelen beigazolást nyert.

Nehézségek

Aradváros milliós értékei körül.

A magyar kormány csak a reciprocitás elve alapján adja vissza Aradnak a Budapestre szállított kincseket.

(Arad, november 10.) Ismeretes, hogy Angel István dr. polgármester a Budapesten levő városi értékek ügyében több napot töltött a magyar fővárosban, ahol beható tárgyalásokat folytatott az irányban, miképpen lehet a már nyolc esztendeje ottlévő értékeket hazahozni. Még 1924-ben Románia és Magyarország konvenciót kötött arronlatkozólag, hogy a két ország köteles egymásnak a gyámpénztári letétek kivételével, minden egyéb letétet kiadni, a gyámpénztári letétekre vonatkozólag pedig külön konvenciót készítenek. Angel dr. polgármester már akkoriban kifejtette a miniszteriumban ama nézetét, hogy a külön konvenció csak a kettőosztott megyék és városok pénztárára vonatkozhatik, azonban azoknál a városoknál és megyéknél, amelyek teljes egészükben a másik országhoz tartoznak, nem kell semmiféle külön megegyezés, hogy átvehessék letéteiket. Mostani budapesti tartózkodása alkalmával Angel István dr. polgármester ismét tárgyalásokat folytatott a letétek kiadása iránt és a magyar hatóságok részéről az a vélemény merült fel, hogy az értékek kiadása csak akkor válik lehetségessé, ha Románia kiadja az ittlévő és a magyarok tulajdonát képező letéteket. A reciprocitás elvén meg lehet akkor a cserét külön konvenció nélkül csinálni. Angel dr. most erre vonatkozólag részletes memorandumot dolgozott ki és elküldte ugy a pénzügy-, mint a külügyminiszteriumhoz, ahol személyesen is el fog járni, hogy végre visszakérülhessenek Aradra 1919-ben elszállított milliós értékek.

Betiltották az albaiuliai nagygyűlést.

A kormány nem engedélyezi a nemzeti-parasztpárt kongresszusát Alba-Iulián. — Csakis más erdélyi városban tartható meg a nagygyűlés. — Hír szerint Balázsfalvára hívják össze a kongresszust.

(Az 'Aradi Közlöny' bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A politikai világnak nagy feltűnést keltő szenzációja van: a kormány nem engedélyezi az alba-iuliai nagygyűlést. Mint az 'Universul' jelenti, a nemzeti-parasztpárt ugyanis ma a belügyminiszteriumban engedélyt kért az alba-iuliai kongresszus megtartására, mert ezen a vidéken ostromállapot van érvényben. A lap szerint a kormány csak abban az esetben fogja a nagygyűlés megtartását engedélyezni, ha azt más városban tartják meg, nem Alba-Iulián. Ez a kombináció valóra is vált, mert a 'Politica' szerint a kormány értesítette a nemzeti-parasztpártot,

hogy nem engedélyezi az alba-iuliai kongresszust, azonban más erdélyi városban megengedi a nagygyűlés megtartását. Tekintettel arra, hogy a kongresszusra a párt már minden előkészületet megtett, a nemzeti-parasztpárt vezére ma délelőtt értekezletet tartottak és valószínű, hogy interpellációt intéznek a kormányhoz, az engedély ügyében. Hír szerint, több pártvezér javasolja, hogy a kongresszust Balázsfalván tartsák meg. A bucuresti-i lapok szerint longa találkozni fog Mahalacheval és javasolni fogja az ellenzéki pártok szoros együttműködését.

Lemond Csehszlovákia külügyminisztere

Ellentétek Benes és a cseh kormány között.

(Az 'Aradi Közlöny' prágai tudósítójának távirata.) A cseh néppárt pozsonyi szlovák orgánuma szerint politikai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy Benes lemondani készül. Lemondásának oka az, hogy a külügyi bizottságban tartott leg-

utóbbi beszéde erős visszatetszést keltett a kormány és a kormánypártok körében. Ezenkívül Benes a kormányban ellenzéki álláspontot foglalt el a szociális biztosítási javaslat módosításával szemben.

Szomaházy István meghalt.

A legnépszerűbb magyar írók egyikének megdöbbentő elhunytja. — A romantikus regények termékeny írója aránylag fiatalon, hatvanegy éves korában hunyt le örök álmra szeméit.

(Az 'Aradi Közlöny' budapesti tudósítójának távirata.) Szomaházy István, a legnépszerűbb magyar írók egyike ma délben 61 éves korában meghalt. A sok szép sikert elért író az utóbbi években sokat betegeskedett. Két évvel ezelőtt Balatonfüreden baleset érte, amelynek következtében karját törte. Ez az eset csak súlyosította állapotát, amely e nyáron annyira rosszra fordult, hogy szanatóriumba kellett vonulnia. A legutóbbi hónapokat nagyrészt betegágyában töltötte és így nem is vehetett részt „Mesék az írógepről” című operettjének premierjén, amely néhány héttel ezelőtt zajlott le nagy sikerrel a budapesti Városi Színházban. A nagybeteg író utolsó napjait bearanyozta ez a siker és az az általános, nagy szeretet, amely ebből az alkalmából betegágya felé áramlott a magyar nyelvterület minden részéből.

Szomaházy István nem tartozott a robusztus klasszikusok közé. Az ő tolla könnyű volt és fürgé, nem szántott mélyebb barázdákat, de simán és kellemesen mozgott a napi életlangulat-felszínén. Kiváló elbeszélő-modora, nem mindennapi fantáziája és témáinak szerencsés-kezü megválasztása hatalmas olvasótáborot toborzott mögéje. Írásai mindig érdekesek, szórakoztatók voltak és a korszak rohanó áramlatának irányát követték. Ez magyarázza Szomaházy nagy sikereit, óriási népszerűségét. Nem akart mázsás problémákat feszegetni, csak szórakoztatni, szépséges, csillogó képeket rajzolni. És ez teljes mértékben sikerült is neki, mert az olvasóközönség zöme mindig hála annak, aki mulattatni tudja.

Veszprémben született 1866. február 28-án. Már 1884-ben hírlapírói pályára lépett és résztvett a magyar újságírás ama reneszánsz-számban, amelynek vezetői: Bródy Sándor, Molnár Ferenc, Márkus Miksa, Heltai Jenő, Gábor Andor stb. voltak. Elbeszéléseivel nagy népszerűséget szerzett és hosszú ideig volt tárcairója több budapesti napilapnak, amelyekbe többnyire, Asmodi és Pán álnév alatt színes riportokat és kirokikat is írt. Közben egymásután, szinte hihetetlen mennyiségben jelentek meg regényei és noveháskötetei, melyek egyidőben a magyar közönség kedvenc olvasmányait képezték. Az újabb írói nemzedék egyik legkeresettebb és legtermékenyebb írója volt, amit egész könyvtárra való könyvei is bizonyítanak. Az ismertebb művei közül felsoroljuk az alábbiakat:

Szoktetés a zárdából, A nyári pajkosok,

Légyott hármásban, Nyári felhők, A hátezer-éves férfi, Déli korzó, Elhibázott élet. Két cigaretta közt, Előadások a feleségképző akadémián, A költöző nimfák, Mesék az írógepről, Kemény doktor karrierje, A méltóságos asszony, Az utolsó gárdista, Dr. Kaposi Márta, A kétszívű Petheő, A gyergyóvári hadjárat, A méltóságos asszony lovagjai, Báró Siklósy, Loew, Lila test, sárga sapka, Elvált asszony, Prof. Villányi, Expresssvonat, A kém, Barátaim a halottak stb. stb. A Nemzeti Színházban két vigjátéka: Leánynéző és Hőfűvés kerültek színre, míg kisebb darabjai a budapesti kabarék műsorán szerepeltek. Az Andrassy-uti színház „Három a tánc” címen nagy sikerrel hozott színre egy Szomaházy-operettet, míg a legutolsó Szomaházy-operett a „Mesék az írógepről” címen került színre. Ezt az operettjét Békeffy Istvánnal együtt alkalmazták színre, zenéjét Lajthay László szerette és a premier óta állandó műsordarabja a Városi Színháznak. Az operett egyik főszerepét — mint ismeretes — az aradi származású Zilahy Irén játssza.

Szomaházy, az ember, Budapest társadalmi életében is nagy szerepet játszott. Mindennél ismerték jellegzetes ősz fejét és nagyon sok barátja volt az életvidám, szellemes írónak, aki nemcsak a tollnak, hanem az életnek is művésze volt. Halála nagy megdöbbentést és részvétet kelt mindennél, ahol Szomaházyt olvasták és szerették. Az elhunyt író az utóbbi időben egymásután érték a sors csapásai. Néhány évvel ezelőtt tragikus körülmények között halt meg egyetlen fia, nemrég pedig felesége hunyt el. Leginkább az szomorította el, hogy legutolsó darabjának, a „Mesék az írógepről” premierjét nem nézhette meg betegsége folytán. Szomaházy István mindvégig eszméleténél volt, nyugodtan beszélgetett a környezetével és utolsó szava pedig ez volt:

— Mintha sötétülne a világ.

Halálát egyetlen leánya, Szomaházy Ella gyászolja. Temetéséről a budapesti újságírók egyesülete gondoskodik, amely méltó keretek között vesz búcsút érdemes, nagy halottjától.

Heut ist die Käte...

Szenzációs stájer! A „Maler” szerzőjének új műve! Minden cigány nyuzza! Kottája 36 lej. Mindenütt kapható

Arad vezértitkára

végre elfoglalhatta hivatalát.

A város permanens bizottsága is visszahelyezte állásába Olariu Istvánt.

(Arad, november 10.) Megirtuk, hogy Olariu István városi vezértitkár a kilencedik felfüggesztés után szabályszerűen jelentkezett a város vezetőségénél. Bejelentette, hogy a törvényben előírt 30 napos felfüggesztési határidő letelt és így újból szolgálattételre jelentkezik. Ezt eddig kilenc ízben tette meg és mindegyik esetben aznap, vagy másnap elintézetlen fegyelmi ügyeire való tekintettel megint csak felfüggesztették állásából. Ezuttal azonban váratlan fordulat történt: ma foglalkozott a permanens bizottság Olariu ügyével. A bizottság tárgyalás alá vette Olariu írásbeli beadványát, amelyben írásban is jelentkezik szolgálattételre és megállapította azt is, hogy ezuttal semmi ok nem forog fenn a vezértitkár újbóli felfüggesztésére. Ezért a bizottság Angel István dr. polgármester elnökletével egyhangulag úgy határozott, hogy visszahelyezi Olariut állásába és átadja neki hivatalát. A döntés nagy feltűnést keltett az aradi városházán. A város közönségében pedig kétségtelenül meglepedést keltett, mert ezzel az elhatározásával a város állandó választmánya végét vetette a városi főtisztviselő méltatlan üldöztesének.

Szerzői est Aradon.

December 7-én tartja szerzői estjét Mécs László, a híres csehszlovákiai magyar költő és dr. Szelle Károly zeneszerző a minoriták kulturházában Fetter Irén és dr. Kell József közreműködésével.

(Arad, november 10.) Szokatlan érdekességű kulturesemény színhelye lesz december 7-én az aradi minoriták pompás kulturháza. Ekkor lép első ízben az aradi közönség elé Mécs László, a Csehszlovákiában élő híres papköltő, akinek neve a legjobb csengésűek közé tartozik az újabb magyar lírikusok között és ezen az estén mutatja be pompás kompozícióját dr. Szelle Károly, a kitűnő aradi zeneszerző, akit különben mint az Aradon szereplő nagy művészek zongorakísézőjét már régóta a legelőnyösebben ismer az aradi közönség.

Kétségtelen, hogy ez lesz az első igazi, nagyszabású, u. n. szerzői est Aradon. A szerzői estek másutt már rendes heti eseményei a szezonnak. Olyanok ezek az esték az írók, költők és zeneszerzők részére, mint a festőknek a tárlat. Régebben, amikor még akadt könyv-és kottavásárló közönség, csaknem ismeretlen fogalom volt a szerzői est, de újabban a legtöbb költő, író és zeneszerző nem képes másként a közönség széles rétegeivel megismertetni munkásságát, csak ily estélyek révén, amelyekre eljöhethet az is, akinek esetleg nincs meg arra az anyagi ereje, hogy a szóbanforgó poéta, vagy komponista műveit megvásárolja. A közönség mindenütt nagyon megkedvelte a műalkotások interpretálásának ezt a formáját, annál is inkább, mivel nemcsak holt betűt, vagy kottafejet kap, hanem szemtől-szembe láthatja maga előtt a költőt, író, vagy muzsikust és tőle magától hallhatja esetleg a verseket, novellákat, vagy zeneműveket. Bizonyosra vehető, hogy a december 7-ki aradi szerzői est egyben megnyitója lesz egy ily estélyesorozatnak is és a közönség itt is ép úgy meg fogja kedvelni ezeket a kulturális csemegéket, mint másutt.

Emeli a december 7-ki szerzői est nivóját és érdekességét az is, hogy Mécs László és dr. Szelle Károlyon kívül fellépnek azon Fetter Irén, a kiváló aradi énekesnő és dr. Kell József aradi hegedűművész, akik dr. Szelle műveit fogják interpretálni.

— Nőpolgármesterek az angol városokban. Londonból jelentik: Több, mint 300 községben és városban megtartották a községi választásokat. Sok helyen nőket választottak meg polgármesterül, így Liverpool új főpolgármestere Miss Margaret Beavan lett. A mandátumok elosztása egyébként a következő: konzervatív 165, munkáspárt 35, függetlenségi 30, más pártok 10 mandátumot nyertek.

Minden kereskedő, gyáros és iparos csatlakozzék azonnal az AMITIÉ-rendszerhez

???

- Az Amitié fokozza és állandósítja az üzleti forgalmat
- Az Amitié új üzletfeleket akvirál és leköti az összes régiakat is.
- Az Amitié a leghatásosabb, legjobb és legolcsóbb reklám
- Az Amitié magának nem kér semmit, csupán a vevő-közönség lelkiismeretes, pontos és olcsó kiszolgálását legalább 2% kasszaskontóval
- Az Amitié hatalmas szervezete erejével vissza fogja téríteni az így adott kasszaskontót is.
- Az Amitié minden hónapban pénzt oszt ki a csatlakozott cégek nevében azok vevői között.
- Az Amitié-rendszer tagja sohasem veszíti el egy vevőjét sem, mert hasznát megosztja vevőjével!
- Az Amitié-rendszerhez való csatlakozás a megalakulásig a Sándor Ferenc könyvkereskedésben (Telefon 5-11.) jelentendő be. 1054

Nyugtalanságot kelt a jugoszláv—francia szerződés.

Angol vélemény a szerződés-okozta hátrányokról. — Olaszország nyugodtan néz a 'övöbéli' fejlemények elé.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának táv-irata.) A londoni jelentések szerint az angol sajtó nagy elégedetlenséggel veszi tudomásul a jugoszláv—francia szerződést, amely — a lapok szerint — nem jelent haladást Európa békéjére és a leszerelés ügyére. A Daily Telegraph szerint a szerződés éles ellentétben áll a népszövetségi alapszabályokkal, azzal, hogy mindkét állam garantálja egymás statusquo-ját. A kifogásolható szakasz még az, amelyben a felek megegyeznek abban, hogy megakadályozzák az osztrák—német csatlakozást. Ez a szakasz elébe vag a Népszövetség esetleges későbbi döntésének. Természetesen találja a lap, hogy Olaszország ilyen körülmények között más irányban keres kárpótlást és az olasz—magyar, olasz—bolgár, sőt olasz—német

baráti viszony felé fog orientálódni.

A milánói jelentések szerint Mussolini lapja, a Popolo d'Italia vezércikkét ír a szerződésről, amelyről kijelenti, hogy Itáliában nem kelt nyugtalanságot. Jól tudja Olaszország, hogy Brüsszel, Varsó, Prága, Bucuresti és Belgrád politikáját Párisból irányítják és tudott dolog az is, hogy Franciaország mindenkor Jugoszlávia legerősebb védőbástyájaként szerepelt. Olaszország mindig a legkorrektebb volt, sohasem kötött olyan szerződéseket az egyes államokkal, amelyek súlyos elintéteket támasztotak volna Olaszország és Franciaország között és elválasztanák egymástól a két országot. Ebben a megnyugtató tudatban Olaszország nyugodtan néz a bekövetkező események elé.

Megérkeztek a kínaiak és a világjárók Aradra.

A téli szezon előhírnökei megjelentek az uccán és a kávéházban. A világjáróknak már „rossz” város Arad.

(Arad, november 10.) Tegnap este nagy csoportosulás zavarta meg a zsongó korzó lassu, ütemes hullámzását. A minoriták palotájának egyik kiszögellésében valóságos női gyűrű vett körül valakit, vagy valakit. (Hirtelen nem lehetett megállapítani, miről van szó) és a gyűrű egyre növekedett. Akár valami sajtáságos szigetet körülcsozogták szinte az emberhullámok, amikből kinyult egy hosszunyaku ur és öröms hangon ujságot a legjobb levőknek:

— Itt a kínai!

A hosszunyakunak igaza volt. A falhoz támaszkodva egy mandulászemű, sárga dzsentimén árulta szokványos gyöngyeit és csecsebecsét. Potom pénzért kínálta őket, azért volt olyan nagy a tolongás. Egy ifjabb bakfis élénk jelbeszéddel alkudott vele, ráncigálta a kabátját, kétszer-háromszor megsimogatta ábrázatát, biztos, hogy kipróbálja: nincs-e festve, mire Mongolia megszelidült fia bájosan elvigyorodott és leengedte a kérdéses gyöngyosor árát néhány lejjel. Csakhamar szét futott a nevezetes esemény híre és a korzó közönsége bizonyos elégedettséggel vette tudomásul a dolgot. Valami kis öröm is volt benne. Akárcsak, amikor megjelenik március elején ha hideg is van még, a gólya, vagy a fecske. Ép így hozzátartozik Aradhoz már évek óta a kínai. Ő késő ősz felé jelenik meg, ellentétben a fenti madarakkal és a telet jelenti már néhány év óta Aradnak. A meglepő az egészben csak az, hogy tavaly — ha nem csal az emlékezetünk — valami rendelet jelent meg, hogy ilyen kínai árusokat nem eresztenek be többé Romániába, mert kiderült, hogy legtöbbje egy nagy leánykereskedelmi vállalat „bevásárlója” és ime a kínai mégis megjelent Aradon.

— Na — mondta egy morozus bácsi — most már csak a világjárók hiányzanak és akkor rendben lesz minden.

Rossz órában mondta. Este tíz felé ugyan is feltűnt a kávéházban két olasz bricsesszes

ifjú és pincéres simasággal meg fürgeséggel tornázták át magukat az asztalok között. Mindenki elé letették az obligát levelezőlapot, aminek ára „nach Belieben” és siklottak tovább, hogy az embereknek idejük legyen a lapok elolvasására és bizonyos mennyiségű lejek kibérálására. A fényképes levelezőlap két német sportférfiu tanulmányutjáról regélt, amellyel Perzsián és Afganisztánon át akarták boldogítani a világot. A világjáró-ipar e legfrissebb képviselői azonban rosszul jártak tegnap este. A kávéház közönsége nem igen akarta tudomásul venni, hogy ők is szervesen hozzátartoznak a téli szezon beköszöntéséhez és ha a kínaiak a gólyához hasonlítanak, akkor ők azok az elegáns, gyorsan csevegő fecskék, akik a mostani tavaszosan szép napok végét akarják jelenteni és ép ezért nem vette az anizokat.

— Hogyne — horkant fel egy kövér ur — előbb azt szeretném tudni, mi lesz a betétemmel, amely most erősen lóg a levegőben? Majd aztán.

Intett, hogy majd később.

A világjáró nem sokat értett az egészből, csak mikor kifelé mentek szolt oda bajtársához pergő bécsi dialektusban:

— Du, hát ez az a jó város, amiről a Hansl mesélt? — Hisz itt egy groschent se lehet keresni.

Hát ez igaz, kedves világjáró urak. Az, amiről a Hansl mesélt maguknak, az tavaly volt. Azóta elmúlt egy év és nagyon sok minden történt. Nem „jó város” ez már önöknek. Legjobb, ha ezután egyszerűen elkerülik. Mi is jobban jövünk ki, meg önök is.

Az még az egyetlen szerencse, hogy a jó öreg Természet nem egészen a tollatlan vándormadarak után igazodik. Egyelőre még márciusias szellő lengedezik a házak között és a gesztenyések és hiába rikoltozzák a „friss maronit”. Hogy később mi lesz?... Ki törődik ma azzal, hogy mi lesz holnap, vagy holnapután?!

Fóthy Ernő.

Művészet.

• A cluji román opera műsora. Pénteken, november 11-én: Aida. Szombaton: Anvegin Eugen. Vasárnap: Fidelio. Hétfőn: Troubadour. Kedden: Alarcosbál.

• Az aradi városi színház heti műsora. Péntek: Román előadás. Szombat délután 4 órakor: Te csak pipáls Ladányi, vigjáték. (Féláru ifjusági és népelőadás.) Este: Román előadás. Vasárnap délután 2 és fél órakor: Hófehérke, mesejáték. (Méréselt helyárok.) Délután 4 órakor: Edenkert, vigjáték. (Rendes helyárok.) Este: Román előadás.

• Ugyanazért a pénzért jobb helyet kap, ha elővételben vesz jegyet az Opera előadásaira.

• A „Te csak pipáls, Ladányi” szombat délutáni előadása Iránt nagyfokú érdeklődés nyilvánul meg. A színház igazgatósága ifjusági és népelőadás keretében félhelyárok mellett hozza színre ezt a magyar tárgyú, végtelenül bájos vigjátékot, amely anna idején hatalmas sikert aratott az aradi színpadon. A címszerepet ezuttal Szendrey szinigazgató játssza és már ez maga is emeli az előadás érdekességét. A többi szerepeket Fekete Irén, Károly Klári, Kiss Mariska, Pallay Mancsi, Mészáros, Kallós, Jávor és Olasz játsszák.

• Ritka, mint a fehér holló a román Opera előadásaihoz hasonló művészi esemény Aradon.

• Hófehérke. A jó gyerekek alig várják a vasárnap délutánt, hogy elmehessenek a színházba, ahol gyermekelőadás lesz gyermekszereplőkkel. A színház igazgatósága a legbájosabb mesejátékot, a Hófehérkét tűzte műsorra, hogy a kicsinyeknek is legyen egy feledhetetlen színházi délutánjuk. A mesedélutánt Faludy Károly rendezti.

• Broadway. Ritkán futott meg szindarab oly karriert, mint a Broadway című amerikai újdonság, amely Newyorkban az ezredik előadás felé közeledik. Ebben a darabban a mai kor lüktet és így magától értetődő, hogy mindenütt óriási sikert arat. Budapesten és Bécsben sorozatos előadásokban játsszák az izgalmas újdonságot, amelyre most készülődik az aradi színház prózai együttese. A Broadway lesz az idei színházi szezon szenzációja.

• Egy állóhely a bécsi operában ugyanannyi, mint egy zsölye ára a román Operában.

• A Vig özvegy. A világ legtöbbször játszott operettje a Vig özvegy, amely megalapozta Lehár Ferenc világsikerét. Még mindig frissek a melódiai, még mindig lelkesedni tudnak az emberek Olavari Hanna és Danilovits Daniló szerelmi históriáján. Az aradi színház nagy ambícióval készül a Lehár-reprizre, amely a legkiválóbb szereposztásban kerül színre.

• Ma este: Aida. A cluji román állami operaház teljes művészi és technikai személyzete ma Aradra érkezett, hogy megkezdje ötnapos vendégjátékát. Ma este Verdi örökéletű remekműve, Aida kerül színre a következő szereposztásban: A király Gavrilescu, Amneris: Lya Pop. Aida: Mořora Magda. Radames: Apostolescu. Ramfis: Ujeicu. Amonasro: Szabó. Hírnök: Chicideanu. Balletmester: Ligeti. Karmester: Bobescu. Karvezető: Klee. Rendező: Arati. Az operát, mint minden alkalommal Aradon, zsúfolt ház nézi végig. — Holnap, szombaton Csajkovszki romantikus operája. Anvegin Eugen kerül színre. A főszerepben Nestorescu, Lya Pop, Andreescu és Soculsch. Karmester: Doubrawski. Még néhány zsölye, emeleti páholy és erkélyülés kapható csak. Vasárnap este Aca de Barbu, Niculescu és Soculsch felléptével Beethoven halhatatlan alkotása, Fidelio van műsoron. — Hétfőn Verdi Troubadourja Nestorescu, Lya Pop, Apostolescu és Szabó Zoltánnal, kedden bucsuelőadás: Alarcosbál Aca de Barbu és Marius Niculescu felléptével. Az előadások iránt az érdeklődés óriási. A jegyek nagyrésze elővételben kelt el. Az előadások pontban fél 9-kor kezdődnek, a későn jövők csak szünetben mehetnek be a nézőtérre. Pénztár reggel 10-től.

Készül a katonai amnesztia.

Az amnesztiajavaslat nem terjed ki a háboru utáni katonai büntettekre

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata). Stelian Popescu igazságügyminiszter ma nyújtotta be az amnesztiajavaslatot, mely nagyjában megfelel az általunk napok előtt közölt törvényjavaslattal. Az Amnesztiarendelet az 1917. január elsejéig elkövetett katonai bűnökre vonatkozik és az impériumváltás óta véghezvitt és hadbíróági eljárás alatt álló esetekre nem terjed ki. Amnesztiát kapnak, a

kik 1916 augusztus 14-től 1917 január 1-ig nem tettek eleget katonai kötelezettségeiknek, a kik 1916 augusztus 14-től kezdve nem engedelmességek a mozgósítási parancsnak, akik ellen 1914 június 28 előtt hadbíróági eljárás folyt, akik külföldön akár békében, akár háboruban dezertáltak. Akikre a rendelet vonatkozik, egy éven belül jelentkezhetnek a lakóhelyükhöz legközelebbi hadbírósnál.

Francia politikusok a magyar kötvényhamisításban

Óriási arányokban bővül a nagyszabású kötvénypanama. — Kompromittáló adatok francia vezetők ellen. — A berlini rendőrség adta az első nyomot a leleplezésre. — 300.000 aranyfrank kár érte Magyarországot.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Nagy apparátussal folytatja nyomozását a párisi rendőrség a magyar járadékkötvényhamisítás ügyében. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a hamisítás központja Bordeaux volt, de a csaló bankár és büntársai más vidéki városokban is dolgoztak. Blumensteinnek a letartóztatott bécsi bankárnak fia és rokonai, akiket szintén azzal gyanúsítanak, hogy részt vettek az üzelmekben, megszöktek Párisból. A Matin közlése szerint a leleplezés úgy történt, hogy négy magyar rendőrfelügyelő ment Párisba. Ott érintkezésbe léptek a bankár ügyfeleivel, akiknek magyar címleteket ajánlottak fel olcsó áron. Ezek elfogadták az ajánlatot és így beleestek a csapdába, amely után a leleplezés követett.

A francia lapok hasábjain keresztül foglalkoznak a magyarországi hamisítás ügyével. A hamisítók munkájának nemcsak Magyarország, Ausztria és az utódállamok, hanem maga Franciaország is károsultja, miután egész sor francia állampolgár is vásárolt ilyen hamis leleplezésű kötvényt. A vizsgálóbíró 30 millió frankra becsüli azt az összeget, amelyet a hamisítók kerestek, ez azonban valószínűleg úgy értendő, hogy ennyi névértékű kötvényt láttak el hamis bélyegzővel. A magyar kormány ezzel szemben 300.000 aranyfrankos effektív veszteségről tud. Érdekes, hogy Blumensteint abban a pillanatban tartóztatták le, amikor autóbá akart szállni, hogy az Orient-expresszel Bécsbe utazzon. A francia rendőrség megállapította, hogy Blumenstein francia cinkosokkal karöltve dolgozott és ezek közül legalább az egyiknek a Credit Lyonnais tisztviselőjének kellett lennie, mert különben feltűnt volna a bankban, hogy Blumenstein milyen óriási tömegű kötvényt mutat be.

Berlini jelentések szerint a beavatottak úgy tudják, hogy a visszaélések felfedezésében nagy szerepe van a berlini rendőrségnek, amely az ügyben az első nyomozásokat folytatta. Blumenstein ugyanis annakidején Berlinben is megkísérelte, hogy a hamisított kötvényekre vevőket találjon. A rendőrség azonban már az első napokban figyelni kezdte Blumenstein tevékenységét, mire a bankár hirtelen eltávozott a német fővárosból anélkül, hogy egy kötvényt is eladott volna. Körülbelül félévvel ezelőtt történt, hogy a berlini bünyügyi rendőrség vezetőjénél egy magasállású személyiség jelent meg, aki bizalmasan közölte, hogy az Unter den Linden egyik előkelő szállodájában több feltűnően költséges külföldi lakik, akik — a bizalmas közlés szerint — magyar állampapírokat hamisítottak. A lefolytatott nyomozás igazolta az adatokat, mire a német rendőrség közölte észleletét a magyar és osztrák rendőrhatalóságokkal. A magyar kormány erre megbízott egy párisi ügyvédet, tegye meg a feljelentést a párisi rendőrségnél Blumenstein ellen. Beavatott körök szerint az ügynek még szenzációs fejleményei lesznek, amennyiben a berlini rendőrség értesülése szerint sok előkelő személyiség játszik szerepet az ügyben, közöttük ismert nevű francia politikusok is.

Bécsből jelentik, hogy az osztrák főváros rendőrsége anélkül, hogy erre felszólítást kapott volna, nyomozást indított Blumenstein ügyében. A bankárt, aki eredetileg orosz emigráns, Bécsben mint valótiasbert ismerték, akik

azonban a rendőrség sohasem tudott rajtakapni. Több háza, sőt palotája is van az osztrák fővárosban. A budapesti jelentések szerint a főkapitányság tudomással bír arról, hogy Blumenstein nyáron Budapesten tartózkodott és számos üzletet bonyolított le, a kötvényeket pedig kicsempészte. Blumensteinnek 12 millió forint értékű kötvényt szedtek össze az európai piacon. A budapesti rendőrség feltevése szerint a leleplezésnél feltétlenül szükség volt francia állampolgárokra, akiknek a nevére Blumenstein hivatkozhatott a Credit Lyonnais-nél. Az intézet főpénztára még így is meglepő szabadossággal kezelte az ügyet és nem vizsgálta felül, hogy a kötvény valóban francia állampolgáré-e. A Credit Lyonnais így több magyar aranyjáradékot bélyegzett le, mint amennyit annak idején francia részről tényleg bejelentettek.

Az esti jelentések szerint a Párisban tartózkodó Zaborszky Imre detektívfelügyelő már részletes jelentést küldött Hetényi főkapitánynak a párisi rendőrség munkájáról és a vizsgálóbíró előtt lefolyt kihallgatások eredményéről. A budapesti nyomozás zárt ajtó mögött folyik. Eddig számos embert hallgattak ki és a kihallgatások máris értékes adatokat szolgáltatottak Blumenstein budapesti összeköttetései nézve. Az esti párisi jelentések szerint a bankár cinkosai, Tovbinék, nagy lábon éltek és adósságaikat a kötvény-csalás jövedelméből fizették ki. Tovbini Simon letartóztatása alkalmával azzal védekezett, pénzre volt szüksége, hogy barátnőjét eltarthassa. Tovbini barátnője egy Basat nevű hölgy, ismertnevű, nagymultu orosz nő. A francia vizsgálóbíró a vizsgálat befejezése után különben megküldi az összes iratokat a budapesti királyi ügyészségnek.

A kötvényhamisítás ügye a berlini tőzsde vezetőségét rendkívüli intézkedésekre készíti. Szó van arról, hogy a magyar járadékok jegyzését a berlini tőzsdén egyelőre felfüggesztik. Késő este érkezett táviratok szerint holnap délelőttre beidéztek a budapesti rendőrségre egy ismert budapesti tőzdebizományos cég vezető tagjait, akikről megállapították, hogy összeköttetésben állottak Blumensteinnek. A cég kiépített hálózattal rendelkezik és állandó futárszolgálatot tartott fenn Páris és Budapest között. Hír szerint a hamisítványok egy része Magyarországról indult Párisba, ahol megfelelően preparálták és értékesítették azokat.

ÖLTÖNY, felöltő, télikabát, bőrkabátok, iskolai egyenruhák
FÉRFI ÉS FIURUHÁK
vásárlása előtt tekintsük meg a
SZÁNTÓ ÉS KOMLOS-óég
kirakatait és dusan felszerelt
raktárát

ARAD, SZÍNHÁZ-ÉPÜLET. 5219

— Könnecke abbahagyta ázsiai repülését. Berlinből jelentik: Könnecke ismert német pilóta feladta ázsiai repülőútjának tervét. A napokban Kalkuttánál kényszerleszállást kellett végeznie és ez annyira tönkretette gépét, hogy nem tudja utját folytatni. A gépet vasúton szállítja haza.

Megjelent

a dr. CHERESTESIU-féle
szótár magyar-román része

a leghatásosabb szótár a SÁNDOR FERENC könyvtárában kapható.

Szabó Györgyék kiszabadultak.

A gyújtogatással vádolt droguistát és feleségét 50.000 lej ellenében helyezték szabadlábra. — A házaspár délután két órakor hagyta el az aradi fogházat. — Szabóék teljes ártatlanságukat hangoztatják. — Beszélgetés a kiszabadult házaspárral.

(Arad, november 10.) Ma délután néhány perccel két óra előtt megnyílt az aradi törvényszék fogházának nagykapuja s egy örömtől sugárzó arcú emberpár lépett ki rajta: Szabó György aradi droguista és felesége. Ismerősök várták őket és autójuk, amely hazaszállította őket, csaknem két hete nélkülszözi lakásukba. Ezzel egyszersmind a nagy port felvert ügy új etappejához érkezett el.

Beszélgetés a kiszabadult Szabó Györgyvel.

A Szabó-házaspár délután — szinte nyomban a kiszabadulás után — rokonait látogatta meg és estefelé tért vissza otthonába. Az asztalon saját termésű hegyaljai bor két vendég, csendes megünneplése a kiszabadulásnak: ez volt az első impresszió, ahogy beléptünk Szabó György lakásába. A második meg az, hogy Szabó Györgyöt egyáltalán nem tört meg a vizsgálati fogság. Energikus és élénk, mint azelőtt és az ártatlan ember meggyőződésével és hevélvel beszél a történekről. Annál csendesebb a felesége. A szép asszonyt erősen megviselte a fogság. Nyolc kilót fogyott — amint mondja — az utóbbi napok alatt.

— Tessék elhinni — mondja Szabó György — úgy érzem, mintha egy hajszá központjába kerültem volna. Megvádolnak azzal, hogy felgyújtottam az üzletemet. Miért uram? Miért?... Hisz a biztosítás összege csupán 100.000 lejrel több, mint az üzlet felbecsült értéke. Hát van nekem szükségem ilyesmire? Hiszen én vagyonos ember vagyok kérem. Három autóm is van és régóta rendelkezem vagyonnal. Ugy látszik az a baj. Az a baj, hogy dolgoztam reggeltől estig feleségemmel, még személyzetet se tartottunk.

Ötvenezer lej óvadék ellenében helyezték szabadlábra Szabó Györgyékét.

Szóba kerül a szabadlábrahelyezés ügye. megkérdezzük, mi volt az oka annak, hogy szabadonbocsátásuk, amelyről már tegnap határoztak az ügyészségen, csak ma délután történt meg. Erre vonatkozólag Szabó György a következőket mondotta:

— Tegnap délelőtt új kérvényt adtam be szabadlábrahelyezésem érdekében Sotirescu vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbíró továbbította a kérvényt az ügyészséghez, ahonnan az azzal a véleményezéssel jött vissza, hogy százezer lej kaució ellenében szabadlábra lehet helyezni bennünket. Tekintettel arra, hogy vagyunk van és bejelentett lakásunk Aradon, ezt az összeget a mai nap folyamán leszállították ötvenezer lejre és miután a jelzett összeget államfő értékpapirokban letétbe helyeztük, ma délután két órakor elhagyhattuk a fogházat.

Az ominózus tüzeset történetét Szabó Györgyné mondja el.

Ezután Szabó Györgyné veszi át a szót és elmondja a kritikus nap történetét, ama szombati napét, amelyen az ominózus tűz keletkezett az üzletben:

— Rengeteg vevő járt aznap üzletünkben és mivel férjem Budapesten volt, ugyszólván magam szolgáltam ki mindenkit. Így nem figyelhettem arra sem, mikor az egyik vevőm kocsisa, hat óra tájban a padlásról valami negyven darab bádagedényt vitt el. Ezeknek a lehordása a sötét lépcsőfeljáraton át valószínűleg nem történhetett másként, minthogy az illetőnek gyufát kellett gyújtania és egy ilyen, a szemetes láda közelébe került gyújtószál is előidézhette a tüzet. Persze ezt bizonyítani nem lehet. Tény az is, hogy fél hét tájban elaludt a villany az üzletben és egy villany-szerelő jött annak megjavítására, akinek szintén volt gyufára szüksége, amikor a sötét feljárattal lelévő villanyórát megkereste, de mindenre nem is figyelhettem, mert annyi volt a dolgom. A kályhában egész este hétig égett a tűz és így az sem lehetetlen, hogy onnan pattant ki egy szikra, mert hiszen a tűz a kályha mellett a lépcsőnél keletkezett és onnan terjedt

lassan fölfelé egész addig a szekrényig, a melyben az éterolajok voltak. A tűzvizsgálat szerint ennek a szekrénynek ajtaja nyitva volt. Sokat beszélnek azokról a vattákról, amik a szekrény ajtajában voltak, pedig ezek elhasznált vattadarabok voltak, amikkel egyes vendégeink ruhájából a foltokat benzineztük ki, vagy jómagam gyakran a cipőmet pucoltam meg velük és aztán, mint elhasználtakat oda dobtuk be. Hiszen ha ezek benzinnel lettek volna átitatva, akkor bizonyára tüzet fogtak volna és felrobbant volna az egész üzlet.

„Rámprésszionáltak a biztosítás felemelését.”

Ennél a pontnál megint Szabó veszi át a szót és elmondja, hogy október tizenharmadikán utazott el Aradról Budapestre, ahol különböző bevásárlásokat eszközölt.

— Ezt be is igazoltam — mondotta — mindennél és tizenhatedikén feleségem táviratára jöttem haza. Hogy a biztosításról is beszéljek, meg kell mondanom, hogy a biztosítás felemelésére valósággal ráprezzionáltak engem. Vagy huszszor járt nálam a társaság ügynöke, míg végre elhatároztam, hogy felmelem a biztosítást egy millió ötszázezer lejre, ami voltaképpen csak százezer lejjel több, mint a raktár és berendezés hatóságilag felbecsült értéke. Meg kell jegyezmem, hogy ugyanekkor felemeltem a szőlőm biztosítását is.

Szabó György ezzel elém teszi a biztosítási kötvényeket, hogy igazolja állításait.

— Nem tehetek róla — mondja nevetve, — de nagyon hozzászórtam az utóbbi időben ahhoz, hogy minden állításomat aktával kell bizonyítani. Aztán — folytatja — jött a többi. Másnap megjelentek a rendőrség közegei. A tűzoltóparancsnoknak ugyan az volt a véleménye,

A miniszternek egy a programja: dolgozni!

Dimitriu közlekedésügyi miniszter nyilatkozata az Aradi Közlönynek. „Céлом az áru- és a személytarifa leszállítása,” mondja Dimitriu miniszter. — A kisebbségi vasuti alkalmazottak között sok értékes elem van, a miniszter nyilatkozata szerint. — A vasut vezetéséhez nem elég a szakértelem, ha nincs meg a kellő anyagi lehetőség.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Dimitriu közlekedésügyi minisztert nem kell külön bemutatnunk az Aradi Közlöny olvasói számára. Egyike a liberális párt legaktívabb, legértékesebb tagjainak, akinek az elmúlt esztendőben gyakran hallottuk a nevét emlegetni. A múlt liberális kormány alatt a szenátus alelnöke volt és alig volt olyan fontosabb törvényjavaslat, melynek ne ő lett volna a szenátusi előadója. Ugyancsak az ő nevéhez fűződik a brailai kikötő ujjáépítése és talán az eddigi aktív munkásságának tulajdonítható, hogy mindannyiszor, mikor a liberális kormány ujjáalakításáról beszélnek, Dimitriu miniszter neve nem szerepel ama miniszterek között, kiknek át kell adniuk miniszteri tárcáikat.

Dimitriu miniszter jekötelező szivességgel fogadta ma az Aradi Közlöny bucuresti-i munkatársát és a következő érdekes nyilatkozatot adta a feltett kérdésekre.

— Igaz-e miniszter ur, hogy a vasut vezérigazgatóságában tulajdonképpen politikusok, illetve pártemberek vesznek részt, volna olyan szives miniszter ur informálni bennünket, milyen is a vasut vezérigazgatóságának mai összeállítás?

— Abban a formában — kezdte el nyilatkozatát a miniszter — ahogyan a vasuti vezérigazgatóság ma össze van állítva, garancia arra nézve, hogy az ország e legfőbb intézménye valóban szakavatott vezetők kezeibe került. Az igazgatótanácsban csupa szakértő van és nincs egy politikus sem, illetve csupán egy politikus van, a volt Averescu-kormány földművelésügyi minisztere, Garoflid, aki szakképzettségénél fogva és e téren szerzett tapasztalatai alapján vállalta el ez állást. És Teodorescu vezérigazgató személye pedig elég bizonyíték arra nézve, hogy ez intézmény élén tényleg szakavatott ember áll, hisz a vezérigazgató egyike a legképzettebb adminisztrátoroknak.

— Mik a legközelebbi céljai miniszter urnak a vasut reorganizálása kapcsán?

nye, hogy csak eldobott gyufától, vagy cigarettától, vagy a kályhából kipattanó szikrától keletkezhetett a tűz. A vámfőnök feljelentett csempészés miatt, noha számlákkal tudtam mindent igazolni. Házkutatást tartottak nálam, meg a szőlőmben, de persze nem találtak semmit. Beidéztek a vizsgálóbíróhoz, néhány nap múlva megint és végül letartóztattak. Nem is panaszkodom nagyon, mert hiszen nem bántak velünk rosszul, de hálát adunk az istennek, hogy minden ügyvédi segítség nélkül (mert hiszen már vagy egy hete ügyvétre se volt szükségünk) kiszabadultunk és most teljes bizalommal várjuk, ártatlanságunk tudatában a vizsgálat befejezését, ami valószínűleg tizenhatodikán ér véget.

Egyelőre nem nyílik meg a Szabó-drogéria.

— Az üzlet? Hát bizony azt újra rendbe kell hozni, mert ami áru nem égett el, az füstös lett, úgy, hogy azt majd ötven-hatvan százalékkal olcsóbban kell kiárúsítani és az egész üzletet újra berendezni. Hogy ez mikor történik meg: nem tudom, hisz még a leltározás sincs egészen rendben.

Az utolsó szavakat bizakodó jövőbenézzel mondja már Szabó György és Szabó Györgyné annak örül, hogy egy csomó pénzt megspóroltak azáltal, hogy nem kellett ügyvéd. Ezzel majd újabb áruraktárt tudnak beszerezni és remélik, hogy újra folytathatják a szorgalmas munkát, amit most szerencsétlen körülmények, gyanuk és vádak miatt egy időre abba kellett hagyniok.

Strogoff Mihály

filmremeknek nem kell reklám,
nézze meg héttől, 14-től
az Erzsébet-moziban.

— Az a célunk, hogy ezt a szervezetet olyan mértékben vigyük előre, hogy állandóan lépést tartson a mindennapi élet követelményeivel. Céлом az áru- és személytarifa leszállítása, mert ezáltal tehetiük ezt az intézményt igazán az ország közkincsévé és izlelítőnek már meg is jelent a rendelet, mely 40 százalékkal leszállítja a harmadik osztályú jegyek árát a hatvan kilométernél kisebb távolságokon.

— Mi a véleménye a miniszter urnak a kisebbségi vasuti alkalmazottakról?

— Soha semmi akadály sem volt annak, hogy a kisebbségi vasuti alkalmazottak ne épen olyan elbánásban részesüljenek, mint a többségi alkalmazottak, a kisebbségiek között igen sok értékes és kiváló elem van. A személyzet különben ma meg lehet elégedve az anyagi helyzetével is, mivel a harmonizálási törvény alapján már majdnem minden vonalon elérték a háboru előtti fizetések magasságát és különösen a speciális szakértőink már túl is haladták ezt, úgyhogy ma már megint teljes existenciát tud nyújtani a vasut az alkalmazottainak. Mi csupán egy kéréssel fordulunk a kisebbségi személyzethez, hogy legyenek loyális polgárai az államnak és velünk együtt dolgozzanak az ország teljes konszolidálásán.

— Mi a további programja a miniszter urnak?

— Nekem nincs különösebb programom. Dolgozunk. Ez az én programom. De felesleges is arról beszélni, hogy mi lesz holnap, mikor addig minden percben és minden órában újabb eredményeket akarunk elérni. Igéretekkel nem lehet egy miniszteriumot vezetni. Dolgozni kell. Mert még nagyon sok a tennivalónk.

— Magyar tudós siremléke Berlinben. Berlinből jelentik: Az elhunyt Gragger Róbert siremlékét ma ünnepélyes keretek között leleplezték. A leleplezésen a német kormány képviselőjében Becker kultuszminiszter volt jelen.

H I R E K.

Versengés

az aradi színházi lakásokért.

A mai árlejtésen jelentős mértékben emelkedtek a lakbérleti ajánlatok.

(Arad, november 10.) Ma délelőtt tartották meg az aradi városi gazdasági hivatalban az árlejtést a színházépületben levő lakások bérletére. A jelenleg Eiser Sándor által elfoglalt ötszobás lakásra három ajánlat futott be. Dr. Ropaja Emil 60.000 lej, Eiser Sándor 45.000 lej és Klein I. 36.000 lej évi bért ajánlott. A dr. Ropaláné által elfoglalt egyszobás lakásra az eddigi bérlet 15.000 lej, Wittenberger Pál 15.500 lej, Macian Péter 10.000 lej, özv. Grünwald Imréné 12.000 lej, Matzner Sándor 18.200 lej évi bért ajánlott. A Dombrádi Jenő által elfoglalt kétszobás lakásért Weisz Lipót 12.000 lej, Pop József 12.000 lej, Moskovitz Zsigmond 20.500 lej, Dombrádi Jenő 9.600 lej, özv. Oster Ferdinándné 20.500 lej évi bért ajánlott. Miután a két legtöbbet ígérő ajánlata egyforma volt, mindjárt a helyszínen újabb ajánlattételre szólították fel a feleket, akiknek 10 pernyi időt adtak az új ajánlat elkészítésére és benyújtására. Az új árlejtésen Moskovitz 22.000 lej és özv. Osterné 25.000 lej évi bért ajánlott. Az ajánlatok ügyében a permanens bizottság a legközelebbi ülésén dönt.

— **Fundatia Carolból Fundatia Mihai.** Bucurestiből jelentik: A lapok értesülése szerint a közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot készít a Fundatia Carol alapszabályainak megváltoztatásáról, amelyet a jövőben Mihály király alapítványának fognak hívni. A törvényjavaslat rövidesen a parlament elé kerül.

— **Marcovicu helyettes polgármester visszavonta lemondását.** Ma délelőtt zárt ülést tartott a permanens bizottság, amely dr. Marcovicu Vince helyettes polgármester lemondásával foglalkozott. A helyettes polgármester ugyanis arra hivatkozva, hogy elfoglaltsága meggátolja abban, hogy továbbra is elvállalja a polgármester helyettesítését, lemondott tisztségéről. A bizottság ülésén sikerült meggyőzni dr. Marcovicu Vincét, hogy a város érdeke megköveteli, hogy helyén maradjon és a helyettes polgármester vissza is vonja lemondását.

— **Az Angol Bank vezérigazgatója Budapesten.** Budapestről táviratozzák: Ottó Neemeyer, az Angol Bank vezérigazgatója, szombaton a magyar fővárosba érkezik, hogy visszaadja Bud magyar pénzügyminiszter londoni látogatását. Az Angol Bank vezérigazgatója két napig tartózkodik Budapesten és ez idő alatt érintkezésbe lép a vezető magyar pénzemberekkel.

— **Borzalmas családi dráma Ujpesten.** Budapestről jelentik: Megrendítő családi tragédia történt Ujpesten. Néhány évvel ezelőtt nősült Kenedics Lajos, a BESZKÁR tisztviselője. A fiatal pár igen rossz családi életet élt, az utóbbi időben gyakran veszekedett, sőt több ízben össze is verekedett. Ma reggel a fiatal asszony elkeseredésében kirántotta éjjeli szekrényéből Frommer-pisztolyát és halántékon lőtte férjét, majd saját tététől megrémülve, sikoltozva rohant ki a konyhába, ahol egy konyhakéssel felvágta ereit. Mire az előhívott mentők megérkeztek, mindketten halottnak találtak. A jelek szerint az asszony már rég készült a gyilkosságra és öngyilkosságra.

— **Pusztító vihar a francia tengerparton.** Párisból jelentik: A francia partvidéken tegnap óta hatalmas vihar pusztít. A Sant Michiel angol gőzöst a vihar a parthoz verte és a hajó elsüllyedt, legénységét azonban kimentették. Egy halászhajó 8 főnyi legénységével szintén elsüllyedt. A marokkói partnál szintén hatalmas vihar tombol, Vigó közelében két spanyol gőzös összeütközött. Az egyik elsüllyedt és legénységéből 9 ember a vízbe fullt.

Artatlanul letartóztatott aradmegyei jegyző.

Nagy feltűnést keltő brizetbevétel az aradi törvényszéken.
Az Alexander-ügy érdekes mellékhatása.

(Arad, november 10.) Aradmegye lakossága körében nagy feltűnést keltett az a tény, hogy az aradi törvényszéken ma előzetes letartóztatásba helyezték Nyisztor János meui (borosjenői) jegyzőt. A letartóztatott jegyző ellen a legsúlyosabb vád az volt, hogy jogtalanul állított ki Alexander Béla gyógyszerészességét részére egy állampolgársági bizonyítványt. A vizsgálóbíró — a feljelentés alapján — ma délelőtt kihallgatta Nyisztor, aki azonban teljes határozottsággal bebiztosította, hogy Alexandernek nem ő adta az állampolgársági bizonyítványt, sőt ő csak a bizonyítvány kiállítását után egy esztendővel foglalta el az meui (boros-

jenői) jegyzői állást. Az ügyben kihallgatták a letartóztatásban levő Alexander Béliát is, aki mindenben megerősítette Nyisztor vallomását és a nála lévő állampolgársági okmánnyal be is bizonyította, hogy amikor azt kapta, Nyisztor jegyző még nem is volt a községben. Alexander kihallgatása során azt is igazolta okmányaival, hogy nem is volt szüksége jogtalanul kiállított állampolgársági okmányra, mert ő jogosult román állampolgár. Ezzel a vallomással megdőlt a legsúlyosabb vád Nyisztor János ellen, akit valószínűleg a holnapi nap folyamán már szabadon is bocsátanak.

— **Nyári zivatar az őszben Aradon.** Ma este nyolc óra tájban a szokatlanul meleg november ismét meglepetéssel szolgált Aradnak. Nyolc óra körül szabályszerű kánikulai zivatar tört ki Arad felett, hatalmas villámok és dörgések kíséretében. Az utóbbi napokban állandó déli szél fújt és novemberi meghazudtoló meleg volt, amely azután ma estére tipikus nyári zivatart eredményezett.

— **Az aradi ingyenes ambulatórium működése.** Beszámoltunk mai számunkban arról, hogy az izr. hitközség ingyenes ambulatóriumot akar felállítani szegény betegek részére, ahol 20 aradi orvos fog dolgozni. Ma benyújtották az erre vonatkozó kérvényt a városi főorvosi hivatalhoz, ahol kiegészítés végett visszaadták a kérvényt, miután nem szerepeltek benne az ambulatóriumban dolgozó orvosok nevei. Az aradi egészségügyi bizottság egyébként szombaton foglalkozik az ügyvel és bizonyos, hogy készséggel adja meg hozzájárulását e nemes célt szolgáló intézmény felállításához.

— **Mérnöki állás Aradvárosánál.** A permanens bizottság mai ülésén elhatározza, hogy nyilvános pályázatot hirdet egy üresedésben lévő városi mérnöki állásra.

— **Hütlenséget vádja egy budapesti igazgató ellen.** Budapestről jelentik: Szenzációs feljelentést adott be a báró Toronyai-Schossberger-cég, vállalatuk elbocsátott vezetője, Kraal Gyula bankigazgató ellen. A feljelentésben hütlenséggel vádolják Kraalt és kijelentik, hogy kizárólag őmiatta vesztették el 200 milliárdnyi vagyonukat. Az ügy összefüggésben áll a cég tavalyi összeomlásával.

— **Sportpályabérbeadás Aradon.** Ma délelőtt tartották meg a nyilvános árlejtést az AAC-pálya bérletére. Az árlejtésen három ajánlat futott be: Az AAC sportegyesület 4500 lej évi bért, Wolff Gusztáv 3000 lej és Groszmuk József 2250 lej évi bért ajánlott. Az ajánlatok felett a permanens bizottság dönt, azonban bizonyos, hogy az AAC kapja meg a pálya bérletét a kitűzött 50 esztendőre.

— **Őszre béreljen Kerpel könyvtárában.**

— **Elkészült Molnár Ferenc legújabb darabja.** Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt érkezett Berlinből Budapestre Molnár Ferenc, a kiváló magyar író, aki magával hozta közben elkészült új darabját. Még ez év nyarán megegyezett a Magyar Színházzal abban, hogy új darabját a Magyar Színháznak adja. Molnár Ferenc most tárgyalásokat folytat a színházzal tekintetében Faludi Jenő igazgatóval. A darab címe még nem ismert, főszerepét Gombaszögi Frída fogja játszani és körülbelül februárban kerül bemutatásra. Molnár egyébként november végén Amerikába utazik, ahol felolvasásokat fog tartani és körülbelül két havi amerikai időzés után tér csak vissza Budapestre.

— **Katonai jelentkezések Aradon.** Az illetékes katonai hatóság az Aradon lakó iparosok, szakmunkások és szakmabeliek katonai könyveinek láttatását rendelte el. Az érdekeltek a rendőrségen tartoznak jelentkezni és pedig 11-én az 1896. évben, 12. és 13-án az 1895. évben, 14. és 15-én az 1894. évben született egyének.

— **Nemzetközi és országos baromfi és galambkiállítás Aradon.** Az aradi „Carierul” kis házi állatok tenyésztők egyesülete 1927. évi december hó 4., 5. és 6-án országos kiállítást rendez. A kiállítás iránt a hazai tenyésztőkön kívül nagy érdeklődés mutatkozik német, magyar és a csehországi tenyésztők körében is, akik örömmel hoznák el aprójószágukat, ha a rendező egyesület garanciát tudja, hogy a határvámoknál minden kellemtelenség nélkül bejöhettek. A rendező egyesület az illetékes helyeken mindenütt eljár a tárgyban s meg van a remény arra, hogy a nemzetgazdasági szempontból igen fontos kiállítás elé nem fognak akadályokat gördíteni, s így a külföldi tenyésztők is nagy számmal vehetnek azon részt. A rendezőség lázasan dolgozik a siker érdekében, az aradi mezőgazdasági kamara is segítségre sietett és minden rendelkezésére álló eszközzel támogatja a rendező „Carierul” egyesületet. Itt említjük még meg, hogy az aradi „Carierul” a f. hó 20. és 21-én a timisoarai „Fauna” által rendezendő országos kiállításon testületileg fog résztvenni.

Leányka télikabátok nagy választékban a „VICTORIA” női confection divatházban Arad, Dólaival szemben.

— **Légi közlekedési kiállítás.** Németországban 1928. évi október hó 7-től 28-ig a német légi közlekedési ipar birodalmi egyesülete, a Berlin városi kiállítási, vásári és idegenforgalmi hivatal közreműködése mellett, nagy nemzetközi légi közlekedési kiállítást rendez. A kiállítás célja, hogy a nemzetközi kereskedelmi légi közlekedés fejlődéséről és mai helyzetéről, kezdve a nyersanyagoktól, végig a félgyműveken, gépeken és szerszámokon a kész repülőgépig és annak a légi közlekedésben, mint posta, uti, iskola és különös rendeltetésű légi járműként felhasználásáig, széleskörű áttekintést nyújtson. Ezért a légi jármű-építő ipar részére, beleértve a motor- és felszerelési ipart, a nemzetközi légi közlekedés, a repülőgépvizsgálók kiképzése, valamint a tudomány és történelem részére külön csoportok vannak tervbe véve. A kiállításról közelebbi felvilágosítás az alábbi címen szerezhető: Geschäftsstelle der „ILA” 1928., Berlin W. 35., Blumeshof 17.

— **„Bonyolult csempészési pör a timisoarai tábla előtt”** című, vasárnapi számunkban megjelent hírünkben megemlékeztünk Deutsch Jozefin kalapszalontulajdonos csempészési ügyéről. Mivel a hírből — noha abban egy szó sem utal arra — az tűnhet ki, hogy aradi kalapszalonnál van szó, megállapítjuk, hogy a kérdéses hírből említett Deutsch Jozefin nem aradi, hanem timisoarai (temesvári) kalapszalontulajdonos.

— A román opera személyzete ma délután fél 5 órakor érkezik Aradra. A bejelentett lakásokat kérjük készenlében tartani.

— **Rablótámadás egy autobusz ellen.** Bucurestiből jelentik: Tegnap este egy utasokkal telt autobuszt Harsova és Constanta között revolveres rablók támadtak meg. Az összes utasokat kifosztották és közülük kettőt, akik ellenállást kíséreltek meg, súlyosan megsebesítettek.

— **Repülőgép és ökrösszekér karambolja.** Bucurestiből jelentik: Tegnap délután a piperai aerodromban egy Neuport-féle francia repülőgépet próbáltak. A gép francia pilótája igen sikerült repüléseket mutatott be, de a leszálláskor, ki akarva kerülni egy ökrösszekérrel, egy ökrösszekérbe ütközött. Ugy a repülőgép, mint a szekér összetört, a pilótának azonban csodálatos módon sikerült épen megmenekülni.

— **A HATALMAS SIKERT aratott Hermelines hölgy című, káprázatos szép filmet, a közönség óhajára, az Erzsébet-mozi ma is műsoron tartja.**

— **Schillinger Baba** táncjátékát e hó 15-én kezdi Strada Marasesti (Kossuth-u.) 2. sz., földszint balra.

— **Sima és Schweitzer** képművészete nov. 12-én nyílik meg a Kulturpalotában.

Harc indul

a lakásrekvirálások ellen.

A kormány akkor cselekszik helyesen, ha lakásépítésekkel támogatja alkalmazottait.

(Az Aradi Közlöny Bucurestii tudósítójának távirata). A békeidők legsúlyosabb anomáliája, a háborús kényszerintézkedések ittfeljött emléke: a lakásrekvirálás, amely mindenütt a világon megszűnt már, csupán Románia csatolt területein maradt életben. Az Adeverul ma hosszú cikkben foglalkozik a rekvirálás lehetetlen intézményével és azt írja, hogy kivételes idők szüleménye, amely azonban tarthatatlan a mai békeállapotok között. Valósággal botrányos — írja az Adeverul — hogy minden városban egy bizottság létezzék, mely nyilvántartja az összes lakásokat és azokat az állami alkalmazottak részére potom bér ellenében elrekvirálja.

A cikk szerint a rekvirálási bizottságok abból a feltevésből indulnak ki, hogy az erdélyi városok legszebb házai a kisebbségek tulajdonát képezik, amelyeket ezek a románság verejtékéből emeltek. E bizarrnak mondható feltevés mögött az erdélyi román háztulajdonosokra is tragikus következmények húzódnak meg. Mert a dolgok törvényszerűségénél fogva a kisebbségek „luxusházai” után sor került a románok házáira is.

A rekviráló bizottságoknak arra is van joguk, hogy butorozott szobákat rekviráljanak. El lehet képzelni, hogy a butorok milyen állapotban vannak. Nem szabad csodálkozni tehát, ha Erdély és Bánát városainak háztulajdonosai nyolc év alatt házaikon semmiféle javítást sem eszközölhettek és legtöbbjük kénytelen volt házát eladni, mert elesett egyedi jövedelmétől, a házbértől. A kormányok nem gondoltak arra, hogy ez az egyik oka az erdélyi és bánáti gazdasági válságnak, nem gondoltak arra, hogy a románság is súlyosan szenved az állami tisztviselők tulságos támogatása miatt, amelynek ők látják kárát.

A kormányoknak tudniuk kellene, hogy Budapesten például, hol a háború után száz és száz ezer ember zsúfolódott össze, a kormány egyetlen év alatt négyezer tisztviselőlakást épített tízezer lakosával, bebonyozván ezzel, hogy a tisztviselőket más módon is lehet támogatni. Jobb volna — fejezi be helyes meglátását a cikk — ha a kormány törvények helyett lakásokat készítené mindaddig, amíg idő van és amíg nem érkezünk el az erdélyi és bánáti városok háztulajdonosainak teljes leromlásához.

Magyar jogok Jugoszláviában.

A községi választások magyar győzelmének érdekes következményei.

(Az Aradi Közlöny szabadkai tudósítójának távirata.) A jugoszláv községi választások — mint arról már be is számoltunk — örvendetes sikerrel jártak a Magyar Pártra nézve, amely tekintélyes számú mandátumot nyert el. A siker most már meghozta első gyümölcsét. A szinmagyar tiszamenti községekben ezentúl két nyelven:

szerbül és magyarul adják ki a hivatalos iratokat, idézéseket és határozatokat. Azokban a községekben, ahol a magyarok jutottak tulsulyra, sorra helyezik vissza az állásukból elbocsátott magyar jegyzőket. Minden remény meg van arra, hogy Szabadkán, Zentán és Zomborban pedig magyar városi tanácsnokokat neveznek ki.

Elrendelték Alexander Béla szabadlábrahelyezését.

Az aradi törvényszék büntető tanácsa üldözést lát az újabb vádokban. A főügyész felfolyamodása a szabadonbocsátás ellen.

(Arad, november 10.) Általános feltűnést keltett Alexander Béla ineu (borosjenői) gyógyszerészed letartóztatása, akit többszörös gyilkosság gyanúja miatt már másodizben helyez vizsgálati fogságba az aradi törvényszék. Mint megírtuk, Radu Pascu vizsgálóbíró tegnap beidézte Ineuról Alexander Bélát és kihallgatása után letartóztatásba helyezte. A törvényszék ma foglalkozott a vizsgálóbíró döntésével és a bíróság körében az a nézet alakult ki, hogy Alexander valószínűleg csak személyi vagy politikai üldözés áldozata és semmi komoly alapja nincs további fogvatartásának. A törvényszék eme megállapítása alapján a bíróság mai ülésében Alexander Béla szabadonbocsátását rendelte el, ami ellen azonban Niculescu főügyész felebbezést jelentett be. A főügyész terjedelmes felfolyamodást terjesztett a timisoarai (temesvári) királyi tábla elé, amelyben részletesen foglalkozik azokkal a vádakkal,

amelyek miatt annak idején letartóztatták Alexandert és ismertette a magyar hatóságok által újabb benyújtott bizonyítékokat is. A főügyész ezek alapján szükségesnek tartja a gyanúsított további fogvatartását, mert meggyőződése szerint a vádak most olyan konkrét formában merültek fel ellene, hogy szökésétől lehet tartani. A főügyész felfolyamodás következtében a timisoarai tábla döntéséig Alexander Béla vizsgálati fogságban marad. A megvádolt gyógyszerészed ügyében különben — mint illetékes helyen közlünk velünk — a gyulai, szolnoki és budapesti vizsgálóbírák folytatják a nyomozást. A három városban, ahol Alexander állítólag a különféle büntényeket elkövette volna, számos tanut hallgatnak ki és a tanuvallomásokról szóló jegyzőkönyveket annak idején az aradi törvényszékhez küldik. Az Alexander-ügy főtárgyalása előreláthatólag 1928. február havában lesz az aradi törvényszék előtt.

Véglegesen rendezik Arad piac kérdését

Akció indult a városházán az aradi köztér problémájának megfelelő megoldására. — A város közönsége is tehet javaslatot a nyilvános terek rendezésére.

(Arad, november 10.) Több ízben foglalkoztunk lapunk hasábjain az aradi köztér elhanyagolt állapotával és rámutattunk arra, hogy a város vezetőségének sürgősen intézkednie kell, hogy a városrendészet és köztisztaság visszaálljon arra a nivóra, amelyen néhány évvel ezelőtt állott. A köztér rendezése ügyében ma aztán megtörtént az első lépés. Dr. Marcovicu Vince helyettes polgármester ma délelőttre összehívott egy bizottságot, amelyben a város lakosságának minden rétege képviselve volt, így jelen voltak az iparosok, a kereskedők, a tisztviselők, a rendőrség és az önkormányzat megbízottjai is. Ezen értekezleten részletes megbeszélést folytattak arról, hogy milyen módon lehetne rendezni az aradi köztérket.

Az értekezlet folyamán két javaslat dominált. Az első igen érdekes módon igyekszik megoldani a kereskedelmi piacterek s a más tereknek problémáját, amely éveken keresztül foglalkoztatta és még most is foglalkoztatja a kereskedők és iparosok nagyrészét. Ez a javaslat ugyanis azt is célozza, hogy ezzel egyetemben a piackérdés is végleges megoldást nyerjen. Egyszermind anyagelőkészítése annak a tervzetnek, amelyet a közeljövőben a permanens bizottság, valamint a városi tanács elé terjesztének jóváhagyás végett. Ez a javaslat azt mondja, hogy az összes tereket két osztályba kell sorozni: kereskedelmi piacterek és nem kereskedelmi terek. Aradnak két élelmiszerpiacra van szüksége, ezeket lehetőleg aszfaltozott tereken helyezték el. Ez a két piactér lenne az Avram Iancu (Szabadság)tér és a Stefan cel mare (Béla)-tér. A javaslat felsorolja az Avram Iancu-tér előnyeit, amelyeket abban lát, hogy a főutvonal mentén fekszik, az odatorkoló utcák szélesek és könnyen járhatók és minden jelenlegi és jövőbeni forgalom érinteni fogja ezt a teret. Ezenkívül hasznos jelent ez a városra nézve is, mert a téren levő városi bérházak tüzleteinek értéke és így bére növekszik. Egyben felsorolja a Catedralei (Tököl)tér hátrányait is, amelyek a következők: A tér nincsen teljesen aszfaltozva, a forgalom teljesen elkerüli, az ünnepek alkalmával pedig

ugy is el kell helyezni innen a piacot. A Stefan cel mare (Béla)-téri piac lenne a negyedik kerület, a Radnai-ut és a Mossóczy-telepen és környékén lakók beszerzési forrása. Itt árusítanak azokat az árukat is, amelyeket most a hetipiacok alkalmából a Reg. Ferdinand (Boros Beni)-téren helyeznek el. Ha a tér nem elég nagy, akkor hozzáveszik a Mittelmann-féle telket is. E tervzet szerint az ócskapiac ekerülne a Cetatei Veche (Óvár)-térről és a Pestelor (Hal)-térre menne át, amit az ajánlattevők sokkal megelégedőbbnek találnak. A majorsági piacot a Catedralei-tér ama részére helyezték át, amely kövezett és nem aszfaltozott. Amennyiben Aradra cirkusz jönne, tekintettel arra, hogy a Béla-teret elfoglalták, a cirkusz a Mittelmann-telken vagy az Astragyár mögötti telken ütné sátrat.

A rendkívül érdekes javaslat ezután áttér a többi térre, amelyeknek a parkirozást ajánlja. A Cetatei Veche (Óvár), Mihai Viteazul (Ferenc), Imparatul Traian (Attila), Reg. Ferdinand (Boros Beni) tereket parkirozni kell és gyeppel beültetni, hogy a nyári időszak alkalmával ezeket a környékeket pormentessé tegyék. A Catedralei-tér templom előtti részén is park és gyepp állana, csupán annyi szabad teret hagynának, hogy a szabadban is lehessen istentiszteletet tartani. A javaslat kiterjeszkedne a fuvarosok elhelyezésére is, akiket az 1. Decemvrie (Fa)-uccában helyezne el.

Tárgyalás alá került még a másik javaslat is, amely nagy vonásokban fedi az első tervzetet, csupán annyi a különbség, hogy abban három élelmiszerpiacot javasol, a harmadik piactér a Mihai Viteazul (Ferenc)-tér lenne. Igen sok érv és ellenérv hangzott el a mai értekezleten, amelyen aztán megegyeztek abban, hogy módot nyújtanak Aradváros polgárságának is, hogy hozzászóljon a terek rendezésének kérdéséhez. Mindenkinél a javaslatát szívesen fogadják, a jó ötleteket kiszedik belőle és felhasználják az összegyűjtött anyagot annak a tervzetnek az elkészítésénél, amelyben véglegesen rendezik az aradi piacok és köztér problémáját.

KÖZGAZDASÁG.

Leszállítják a C. F. R. tarifáját.

A jövő évben olcsóbb lesz a személy- és teherdíjszabás. — Ujítások a bérletjegyek rendszerében.

(Az Arad Közlöny bucaresti tudósítójának távirata). A lapok sokszor foglalkoztak már a CFR személy- és árutarifájával, amely csak azt a célt szolgálja jelenleg, hogy elriassa az utasokat és szállítókat. Eddig több ízben szárnyra röpített az a hír, hogy leszállítják a vasúti tarifát, azonban az öröm nyomában mindenkor keserű csalódás járt és a tarifa maradt a régi. A Dimineața mai száma komoly forrásból eredő, örvendetes hírt közöl a közönséggel: a CFR január 1-től kezdődőleg lényegesen leszállítja úgy a személy-, mint a teheráru tarifáját. A leszállítás részletei még ismeretlenek, de ami eddig nyilvánosságra került, elég ahhoz, hogy a közönség megnyugvással várja a rendelet kibocsátását.

A szállítási díjtételek — a lap értesülései szerint — alacsonyabbak lesznek a háború előtti díjknál, amelyeket aranylejes alapon állapítottak meg. Megszűnnek az expresszvonat-tarifák, amelyeket egyenlővé tesznek a gyorsvonati tarifákkal. A táblázat elkészítésénél az az elv uralkodik, hogy a díjtételeket minél jobban leszállítsák, hogy népszerűvé te-

gyék a vasutat. A bérletjegy-rendszerénél is újításokat léptetnek életbe. Január 1-től kezdve 3, 6, 9 és 12 hónapos bérleteket adnak ki minden vonatra és minden osztályra. Ezenkívül életbeléptetik a körutazási bérleteket mérsekektől a tarifa mellett.

A teherszállítási díjszabás megállapításánál is az az elv, hogy minél jobban leszállítsák a díjakat, hogy az export újból erőre kapjon. Nagy figyelemmel dolgozzák ki a tranzitforgalom díjtételeit, miután ebből is nagy jövődelmet remélnek, helyes kezelés mellett. A teherszállítási tarifa néhány héttel később lép érvénybe mint a személytarifa.

A CFR tarifa-bizottsága ma ülést tartott Cottescu igazgató elnöklésével és elhatározta, hogy január elsejével léptetik életbe az új tarifákat, amelyek tíz-tizenöt százalékos leszállítást tartalmaznak a jelenlegi személytarifákkal szemben. Kivételt képez az első osztály, ahol 200 kilométerig a jelenlegi tarifális menetdíjak mintegy 10 százalékkal emelkednek, azonban ötszáz kilométeren felül ennél az osztálynál is tizenöt százalékos redukció lesz.

Zürichben 3.21, Párisban 15.80 a lej.

Helyi valutaárak. (November hó 10.)
 Kifizetések: Berlin 38.75, Newyork 162.25, London 791.50, Páris 6.38.50, Milánó 8.90, Prága 4.12, Budapest 28.50, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.97.50, Zürich 31.35. — **Áru:** Márka 38.50, dollár 161, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31.35. — **Pénz:** Márka 38, dollár 160, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.80, cseh korona 4.70, pengő 28.20, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 31. — **Irányzat:** Tartott.

Bucaresti-tőzsdezárlat. (November 10.)
 Kifizetések: Páris 6.34, Berlin 38.55, London 787.25, Newyork 161.15, Milánó 8.85, Zürich 31.10, Prága 4.80, Bécs 22.75. — **Valuták:** Napoleon 648, német márka 38.60, leva 1.22, török lira 0.87, angol font 787, francia frank 6.50, svájci frank 31.25, olasz lira 8.95, drachma 2.17, dinár 2.90, dollár 161, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.05, pengő 28.50, cseh korona 4.85.

Zürichi tőzsdenyitás. (November hó 10.)
 Berlin 123.55, Amsterdam 209.20, Newyork 518.57.50, London 2525.75, Páris 20.36.50, Milánó 28.25, Prága 15.37, Budapest 90.85, Belgrád 9.13, Bucaresti 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdezárlat. (November hó 10.)
 Berlin 123.52.50, Amsterdam 209.17.50, Newyork 518.52.50, London 2526.12.50, Páris 20.36.50, Milánó 28.22, Prága 15.37.50, Budapest 90.82.80, Belgrád 9.13, Bucaresti 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.17.50.

— Megkapta a moratóriumot a Stern-féle favállalat. Oradeáról (Nagyváradról) jelentik: Az összes külföldi hitelezők megadták a Szud-

rics-Petroszi Faipari Részvénytársaság válságának megoldásához szükséges fizetési moratóriumot. A belföldi hitelezők is egyhangúlag hozzájárultak ehhez a megoldáshoz. Az újonnan választott igazgatóság működését megkezdte és a vállalat termelésének biztosításához fogott hozzá. Budapesten Deutsch Dezső, a vállalat új vezérigazgatója, a hitelezőkkel olyan megállapodást kötött, hogy a vállalat ipartelepének és a kitermelt anyag elszállításának költségeire fondot biztosít. A munka folytonossága természetesen előnyösebbé teszi a Szudrics-Petroszi Részvénytársaság vagyoni státusát, amely ma már teljes pontossággal megállapítható. Sikerült ugyanis a vállalat igazgatóságának megállapítani azokat a teherdíjtételeket, amelyek a Stern Dezső-féle giróból a Szudrics-Petroszi terhére fennállanak. Szakértői megállapítás szerint a megállapított vagyoni státus kedvezőnek mondható és a hitelezők szempontjából megnyugtató. A vállalat megvétele iránt nemcsak belföldi, hanem külföldi termelők részéről is érdeklődés mutatkozik, ezeknek elbírálása azonban még nem aktuális, de a jövő hó végéig ebben az irányban is döntő események várhatók.

— Munkások heti pihenője Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar képviselőház mai ülése elfogadta a munkások heti pihenőjéről szóló javaslatot.

— Csódkérések az aradi törvényszéken. Az aradi törvényszék céghivatala közli: Reusz Frigyes aradi textilkereskedő cég csódot kért Polják Lipót aradi textilkereskedő ellen. — Cavardan Jánosné pedig Vass Sándor drogéria-tulajdonos ellen nyújtott be csódkérelmet az aradi törvényszékhez. A csódkérelmek ügyében még nem történt döntést.

4) Igyál

Kathreiner-féle
Kneipp malátakávét

Mindig
egészséges leszel.

6034

Megkezdik

a ház- és földadókivetést Aradon.

A kataszteri tiszta jövedelem alapján vetik ki az idén az adókat.

(Arad, november 10.) Az egyenes adókról szóló törvény előírja, hogy a ház- és földadót négyévenként a pénzügyigazgatóságok kötelesek revízió alá venni, az esetleg változást szenvedett gazdasági viszonyok figyelembevételével. A legutóbbi ház- és földadó megállapítás 1923-ban volt s az akkori adóbecslések hatálya 1927. december 31-ikével lejár. Erre való tekintettel — mint megírtuk — a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy az egyes pénzügyigazgatóságok kezdjék meg az előmunkákat a jövő év elején megtartandó általános új adóösszeírások és kivetések eszközlése végett.

Értesülésünk szerint az aradi pénzügyigazgatóság, illetve Taran inspektor az eddigi adóbecslési eljárás helyett gyökeres változtatással más adókivetési mód alkalmazására tesz javaslatot a pénzügyminisztériumnak, amely a kataszteri tiszta jövedelem elvén fog lépni. Az adókatasztereket a pénzügyigazgatóságok 1914-ig igen pontosan vezették és feljegyezték azokban az ingatlanok minden jelentős változását, a művelési módokat, a terméshozamot s általában minden fontos körülményt, amely az adózás szempontjából tekintetbe jöhetett. Az ingatlanok jövedelmezősége az adókataszterekben aranykorokban volt megállapítva s most főleg arról van szó, hogy a pénzügyminisztérium milyen szorzószámot fog megállapítani az adókivetése tekintetében. Értesülésünk szerint arról van szó, hogy a békebeli kataszteri jövedelemnek negyven lesz a szorzószáma, ami már körülbelül azt jelenti, hogy az egyenes adókivetésénél az állam az aranyparitás elve alapján áll.

A kataszteri jövedelem alapján történő megadóztatásnál némely esetekben kisebb lesz az adó, mint a jelenlegi és bizonyos igazságtalanságok megszűnnek, de általánosságban az adók emelkedni fognak.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekérel nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen útra jó anyánk, testvérünk, nagyanyánk, déd-mamánk

úv. magyar és sepsiszentgyörgyi

Kósa Samuné

temetésén résztvettek, koporsójára koszorút, csokrot helyeztek, avagy részvétüknek egyéb uton kifejezést adva mérföldtelen nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, valamint a „PIETATEA” temetkezési vállalatnak a figyelmes és pontos kiszolgálásért, ezúton mond hálás köszönetet Arad, 1927. év november hó 10-én

a Kósa, Galaczy és Török-család.

6053

Az általánosan elismert

LUX-SÖR

kiváló minőségben
forgalomba került.

6097

Tordai Sörgyár r.-t.

Női és gyermek felöltők **Iuliu PLESZ Gyula**
legelőszőbb bevásárlási forrása:

Arad, Str. Cal. Piriol 5. (Vörösmarthy-u.) a szint az
hátsó bejáratával szemben. Saját érdekében
győzködés meg utólagos versenyképességéről.
Hiteképes egyének részleltetésére is kaphatnak

Sziléziai koks fűtésre és ipari célokra, **Szalón kőszén, Kovácsszén (kétszemesített), „Retorta“ faszén** csomagolva és ömlesztve minden mennyiségben kaphó
ALTMANN EDE ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 44. — **Telefon 49.**

**Kérem áruim
megtekintését
minden vétel-
kötelezettség
nélkül!**

**Raktárom tulzsufoaltsága miatt
az összes angol és teli férfi szöveteimet
saját gyári árban árusítom!**
J. SCHUTZ ARAD, Str. EMINESCU No. 28.

**Kérem áruim
megtekintését
minden vétel-
kötelezettség
nélkül!**

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 16 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézködékre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sápadt, vérszegény és gyöngye gyermekelnek adunk a hideg órák beálltával **EGGER EMULSIOT**, mely a legjobb csukamájolajból készül. Kapható minden gyógyszerárban és drogueráriában. 4528

**KARACSONYI FÉNYKÉPEK,
NAGYITASOK ÉS FESTMÉNYEK**
NAGY GEZA fényképész műteremében készülnek.
Műterem: Arad, Bul. Reg. Maria S. Szold és olcsó árak! 3055

ALKALMAZÁS.

PERFEKT könyvelő és önálló magyar, német levelező délelőtti vagy délutáni órákra alkalmazást keres. Cimeket „Perfekt munkaerő“ jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába kér. 280

HAVI 2000 LEI FIZETÉSÉRT ajánlkozik nyugdíjas magyar, német, román nyelvet értő volt hivatalnok, irattárosi, manipulánsi esetleg raktárosi állás betöltésére. Szíves megkeresések „Megbízható“ jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 400

PERFEKT szakácsnő ajánlkozik. Strada Remus (Virág-u.) 48. Baranyainé. 6108

MINDENES szobaleány kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6110

ÜGYES szobaleány 15-ére kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6113

PERFEKT 6096 román-magyar gépiró, levelező, könyvelő jó referenciával 8-2-ig alkalmazást keres azonnalra. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

24 HP. Benz kocsi 4 üléses, generál. javítva, garage garanciával eladó. Gábor csokoládégyár. 5930

ÚJONNAN BERENDEZETT BIZOMÁNYI ÜZLETEMBEN a következő árak szerethetők be: Zsolnai korszók, antik órák, antik butorok, komplett ebédli, háló, szalon berendezések. Biedermayer szalon, szőnyegek, férfi- és női bundák, férfi öltönyök, finom lenvászon, kézmunkák, Pallas-lexikon, festmények, baba kelengye, asztalok, székek, zongorák, dísztárgyak, fotelok, gyermekágy, gobelin, képek, stb. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-ucca), Neuman-palota. 1000

VALÓDI perzsaszőnyeget veszek. Cím az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában.

HANGVERSENYZONGORA, prima eladó Str. Cuza Voda 41, (Tökölj Imre-u.) 6018

TUZIFA, 200 vaggon prima bakk és 40 vaggon prima cser összmenyiségben vagy kisebb tételekben is. 16 áron eladó. A legjobb árakat feltüntető ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadójába kérjük M. W. 12 jelige alatt. 6039

Ha közszükségletti,

alkalmi vagy ajándék-
tárgyakat mérsékelt
áron óhajt beszerezni, keresse fel

SALGÓNÉ bizományi üzletét Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota.

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU, feltétlenül tiszta és csinosan butorozott szobát, esetleg teljes ellátással keresek a központban. — Ajánlatokat átvész az Aradi Közlöny kiadójába. 6111

INGATLAN.

STRADA Alexandrescu 11. sz. ház december 1-én elfoglalható két szoba, konyha és kamrás lakással kényelmes fizetési feltétellel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5959

ÜZLETEK.

JÓFORGALMU vendéglőhöz társ kerestetik, esetleg percentre kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6109

„ARTA“ BUTORIPAR

Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20—22.
Csak garantáltan szolid polgári butorok nagy raktára

Gramophenok varrógépek

kedvező részleltetésre kaphatók
Hanglemezekben óriási raktár.
Mindén vételkötelezettség nélkül hallgassa meg sláger-újtonságainkat.

HAMMER ZSIGMOND és FIA
Arad, Bulv. Regele Ferdinand No. 27.
(Boros Béni-tér.) 5145

Perzsaszőnyegek

bazai gyapjuból pamut, vagy gyapju alapszálakon, négyzetméterenkint
2400—2800 L.

Bécsi gyapjuból — — — **3500 L.**
Selyemperzsza — — — **4000 L.**

YILDIZ
keleti szőnyeg műteremben
Arad, Calea Saguna No. 119.
(Varjassy Lajos-ucca). 6106

Brassói iparvállalat tűgyes

dobozkészítőt
(kartonazsört)

keres, aki minden e szakmába vágó munkában jártas.
Ajánlatok a „Saxonia“ hirdetői irodához Brassóba küldendők. 6095

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben
kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Olcsó alkalmi házvétel!

Volt Radnai-ut, Motor-állomás szomszédságában, Eslingeni rollós uri magánház 3 szoba, konyha, éléskamra, elő- és felszerelt fürdőszoba 1 kással, csukott folyosó, mosókonyha, nagy gyümölcsös kerttel, azonnal beköltözhető lakással. Elköltözés miatt áron alul, 380.000 lejtért nagyon sürgősen
E L A D Ó.

Kizárólagos megbízott: **II. KOVÁCS**, ügynökköz. Arad, Str. Take Jonescu No. 2. volt Sárosi- és Baththány-ucca sarok, volt Salacz-uccával szemben.

Rossz villanyégők!

becserélése garantált gyári ut előre törött üveg és porcellán tárgyak szakaszterű ragasztása, üvegezést és képkerekezést legelőszőbban vállal Aradon a „MOTORICA“ volt Asztalos Sándor-ucca 12. 2204

Megvételre keresek

40—50 hold 6107

tanyás-földet,

esetleg kevesebbet is, Arad környékén. Ügynökköz kizárva. — Cím: **Hereț u Drachina** Arad, Calea Șaguna 194.

Hétfőn este

Strada Unirei (Fabián-uccában) **elveszett egy pénztárca,** a becsületes megtaláló keretik a benne talált címre, illő jutalom ellenében leadni. 6104

Muzsaj József

Arad, a színházzal szemben.

Őszi és téli árjegyzék:

	LEJ:
Isekola öltöny	1600
Férfi öltöny tiszta gyapju	1750—
Férfi öltöny div. színekben	2450—
Sötét kék és fekete öltöny la.	2750—
Őszi felöltő	1950—
Uister double la.	2450—
Fekete téli kabát szőrme sál gallérral	2650—
Fregoll raglán	2200—
Gummi kabát	850—
Börkabát minden színb. la.	4600—

**Mérték szerinti szabóság!
Nagy posztó raktár!**

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL“.